

Prológ

Stredom tohto príbehu preteká široká rieka.

Tak široká!

Tej keby sa zachcelo vrátiť sa domov, k mame studničke, bude v celom tom ďalekom lese vody po kolená.

Začiatok príbehu je ohlasovaný cinkotom zvoncov. To na jednom z brehov rieky vedie svoje ovce na pašu bosá dievčina. Pomaly kráča lúkou a každú chvíľu pozrie k brehu druhému. Tam zatiaľ len opona lesa chveje sa v rannom povetrí a pred ňou úzky srnčí chodník prepletá sa trávou.

Konečne sa opona rozhrnula a na pobrežnú cestu prudko vyrazil jazdec. Tmavá hriva koňa a tmavé vlasy muža vejú v jednom rytme.

Kde v hladine sa zhlíada stará jelša, muž pritiahne opraty. Krátky pohľad ako šíp preletí rieku.

Dievčina sa zastavila. Nič o mužovi v sedle nevie, no i tak ho zdraví úsmevom. Po celú jar patrí k jej ránu. Na krátky okamih, než ho chodník plachých srniek zavedie späť za oponu lesa.

Muž nerozoznáva rysy tváre dievčiny. Vidí len, že je štíhla a plavá. Spoznal by ju, stretnúť ju niekedy niekde inde?

Inde ju však nestretáva. Rieka je široká a nikde brod.

Ráno za ránom sa míňa.

Opadali už kvety jari, očesané i plody leta.

Ale dievčina je mladučká a aj muž je dosiaľ mladý.

Kyvadlo času zdá sa im obom ešte kývať na pozdrav.

A zas ide jeseň, čarodejník s farebnými očami. Natoľko krásnym ránom sa nepatrí prejsť iba tak všedne. Preto ako vodu na víno, premieňa dievčina svoj krok na tanec. Tancuje si v nízkej tráve, až jej líca zrumeneli.

Dnes po prvýkrát zabudla na svojho jazdca.

A on dnes po prvýkrát zastavil tu svojho koňa a hodnú chvíľu hľadá cez rieku.

Snáď nevdajak potom trhol opratami, kôň zaerdžal, vzopäl sa a vyplašil tak motýľa tanca.

A dievčina ponáhľa sa naprieč lúkou ukryť svoje rozpaky v neďalekom háji. Za ňou s bekotom pelašia jej ovečky.

„Zornička!“ vykřikol muž.

„Keby si dovolil, pane,“ ozval sa jeho kôň, „preplával by som tú rieku.“

„Povedal si azda niečo, Kôň môj,“ pýtal sa muž prekvapene, „alebo ma šalia zmysly?“

„Preplávam tú rieku. I s tebou.“

„Ďakujem, Kôň,“ odvetil muž príkro. „Keby som chcel, preplávam ju sám.“

„Tak prečo to neurobíš?“

„Nechcem.“

„Prepáč, pane, ale volal si na tú dievčinu, snáď by si jej rád niečo dôležitého povedal, zdalo sa mi.“

„Nedaj na sny, Kôň.“

„Ja len, že keby si preplával tú rieku, bolo by to jednoduchšie.“

Muž sa zamračil a ostro popchol koňa do cvalu.

Po krásnom ráne prišiel pochmúrny deň, veterný večer a noc, ktorá bola pre muža dlhá ako nikdy predtým. Tentokrát vstúpil do stajne ešte za tmy a vyrazil za šera.

Príliš divoko potom hnal svojho koňa po cestách i necestách, až sa ten potkol a muž preletel mu cez hlavu.

Kôň stojí a skláňa sa k svojmu pánovi, ten je však tichý. Ktosi iný tu hovorí. Dve ženy, kde sa vzali, tu sa vzali.

„Prehrala si!“ mädlí si ruky tá v bielom rúchu. „Posledný je predsa len muž!“

„Ale kdeže, sestrička,“ odporuje jej tá v čiernom, „posledná bola žena. Tento je už tvoj, pozri sa, slnko vychádza!“

„Ale ešte nevyšlo!“ dupla tá v bielom. „Nemysli, že ma zase okabátiš. Skrátka som dnes vyhrala!“

Muža ich zvada neruší, leží tu na prahu kalného rána, tvárou k blednúcej oblohe.

Žena v čiernom si ho zamyslene prezerá.

„Máš vlastne pravdu. Slnko ešte nevyšlo. Tento tu bude dnes môj posledný. Stávkku si vyhrala.“

„Čo máš za lubom?“ pýta sa biela nedôverčivo.

„Vrátim ho naspäť.“

„Čože?“

„Nekrič na mňa. Chcem, aby ma vozil na mojej púti.“

Biela vytreštila oči.

„Kto to kedy počul?“

„Počul nepočul. Mysli si trebárs, že to robím preto, že mám omnoho viac práce než ty. Vždy, keď ti odovzdávam službu, padám od únavy.“

„Žiadny kôň ňa na svojom chrbte neznesie!“

„Zbláznila si sa?“ uškerí sa čierna. „Predsa nevyrazím na obyčajnom koni. Narobil by toľko hluku a rozruchu! Istotne by všetkých zburcoval zo sna. Pritom kdekto si praje stretnúť ma v spánku. Prečo tie prania nesplniť.“

Zatlieskala.

